

Úvěr jest nepřiměřeným, nejsou-li vypůjčené peníze úměrné hospodářské síle dlužníka a rozsahu jeho podniku.

(Rozh. ze dne 16. května 1930, Zm II 322/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací částečně vyhověl v neveřejném zasedání zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 19. července 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmátečný, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1 tr. zák., dále ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by o ní znovu v rozsahu zrušení jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Podle rozsudečného výroku shledal nalézací soud přečin podle § 486 čís. 1 tr. zák. v tom, že si obžalovaný jako dlužník více věřitelů z nedbalosti přivodil neschopnost platiti, najmě tím, že nepřiměřeně užíval úvěru. Zmateční stížnost uplatňuje proti tomuto výroku zmáteční důvody podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. výtkou, že nejsou odůvodněny (logicky a konkrétními okolnostmi) skutkové náležitosti přečinu zaviněného úpadku podle § 486 čís. 1 tr. zák., nepřiměřené užívání úvěru a to, že obžalovaný přivodil svou nezpůsobilost platiti z nedbalosti. Stížnost jest v právu. Stížnost poukazuje předem k tomu, že soud nezjistil skutkové okolnosti, ze kterých by bylo zjevno, že stěžovatel užíval úvěru nepřiměřeně, t. j. okolnosti nasvědčující nepoměru úvěru k hospodářskému podnikání stěžovatelovu. Úvěr jest nepřiměřeným, nejsou-li vypůjčené peníze v poměru k hospodářské síle dlužníka a k rozsahu jeho podniku. Nalézací soud sice tuto nepřiměřenost zjišťuje, avšak neuvádí v důvodech nic o hospodářské síle dlužníkově, o rozsahu jeho podniku a neuvažuje o tom, jak dalece bylo v podniku stěžovatelově podle zdravých hospodářských zásad přípustno užívati úvěru, krátce řečeno soud neuvádí k odůvodnění onoho zjištění žádné konkrétní okolnosti, z nichž by závěr o nepřiměřenosti úvěru logicky vyplýval a neuvádí, jakých úvěrů a kdy a k jakému podnikání obžalovaný použil. Neučinil-li tak, zatížil soud napadený rozsudek zmatkem podle § 281 čís. 5 tr. ř. (chybění důvodů). Ke skutkové podstatě přečinu podle § 486 čís. 1 tr. zák. stačí i nevědomá nedbalost, stačí, mohl-li pachatel při povinné péči postříc, že použitím úvěru (jak ho použil) může věřitele poškoditi (Bartsch-Löffler II. str. 534).

Čís. 3875.

Ustanovení § 6 tisk. zák. platí jen pro obor tiskového zákona; jde-li o činy, jež nelze posuzovati podle tiskového zákona, je pro posouzení

otázky, zda šlo o »rozšiřování« letáků trestného obsahu, směrodatným ustanovení § 7 tr. zák.

Rozhazování tiskopisů trestného obsahu na veřejném místě (po ulicích) jest »rozšiřováním«.

(Rozh. ze dne 20. května 1930, Zm I 706/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 7. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem výzvy k neplnění zákonných povinností podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 téhož zákona a přestupkem podle § 23 tiskového zákona, pokud čelila proti výroku, odsuzujícímu obžalovaného pro přestupek podle § 23 tiskového zákona. Naproti tomu zmateční stížnosti vyhověl, pokud čelila proti výrokům, jimiž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3 a přečinem podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek v těchto výrocích, ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, dbaje při vyměření nového trestu nezrušeného odsuzujícího výroku pro přestupek podle § 23 tisk. zák. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. namítá stížnost, že nešlo o »rozšiřování« letáků. Pojem rozšiřování tiskopisů je prý v § 6 tisk. zák. s platností pro obor tohoto zákona a trestního práva vůbec vymezen v ten smysl, že za »rozšiřování« lze pokládati jen odbyt, prodej nebo rozdávání tiskopisů, dále přibíjení, vyvěšování nebo vykládání jich na veřejných místech, ve čtenářských spolcích, v půjčovnách knih atd. Pouhé zahození tiskopisů osobou policejní stráží pronásledovanou nelze prý pokládati za »rozšiřování« tiskopisů ve smyslu onoho ustanovení zákona. Stížnost přehlíží především, že § 6 tisk. zák. platí, jak ustanovení to uvádí, jen pro obor tiskového zákona, a že v souzeném případě, v němž jde o zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky a o přečin podle § 14 čís. 1 téhož zákona, spáchané obsahem tiskopisů, tedy o trestné činy, jež nelze posuzovati podle tiskového zákona, je pro posouzení otázky, zda šlo o »rozšiřování« letáků trestného obsahu, směrodatným ustanovení § 7 tr. zák. Dále jest zdůrazniti, že stížnost sama nepopírá, že rozhazování tiskopisů trestného obsahu na veřejném místě (po ulicích) jest »rozšiřováním« tiskopisů, nýbrž jen tvrdí, že zahození tiskopisů osobou stíhanou policejní stráží nelze pokládati za »rozšiřování« těchto tiskopisů. Tato námitka je však bezpředmětná, ježto rozsudek spatřuje rozšiřování letáků obžalovaným v tom, že letáky před zakročením policejní stráže proti němu ve V-ské kolonii rozhazoval, tedy v činnosti odlišné od zahození letáků.